

Н.О. Будна, С.І. Рябова, Н.Ф.Скрипченко

З О Ш И Т

з розвитку зв'язного мовлення

уч _____ класу

школи № _____

*Схвалено для використання у загальноосвітніх навчальних закладах
комісією з педагогіки та методики початкового навчання
Науково-методичної ради з питань освіти
Міністерства освіти і науки України*



ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН

УДК 811.161.2(075.2)

ББК 81.2Укр я71

Б 90

Рецензенти:

кандидат педагогічних наук, доцент

З.М. Онишків

вчитель початкових класів, старший вчитель

Н.Я. Походжай

*Схвалено для використання у загальноосвітніх навчальних закладах
комісією з педагогіки та методики початкового навчання
Науково-методичної ради з питань освіти
Міністерства освіти і науки України
(лист № 14/18-1759 від 14.07.2008 р.)*

Будна Н.О.

Б90

Говоримо, читаємо, пишемо. Зошит з розвитку зв'язного мовлення : 4 кл. \ Н.О. Будна, С.І. Рябова, Н.Ф. Скрипченко. — Тернопіль : Навчальна книга—Богдан, 2015. — 48 с.

ISBN978-966-10-4265-9

У посібнику розроблено зміст уроків розвитку зв'язного мовлення відповідно до вимог програми Міністерства освіти і науки України з української мови для учнів 4 класу. Запропоновані вправи допоможуть вчителю організувати мовленнєву діяльність учнів на уроках, сприятимуть ефективному засвоєнню програмового матеріалу з рідної мови.

Цікавим нововведенням є вкладка із творчими завданнями для конкурсу “Знавці рідної мови”.

УДК 811.161.2(075.2)

ББК 81.2Укр я71

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва.*

УРОК 1. МОВА І МОВЛЕННЯ. ТВОРЧА РОБОТА НАД ТЕКСТОМ

1. Прочитай речення. Визнач, якими мовами висловлена думка.

Я люблю рідний край. _____

Я люблю радниў краў. _____

Я люблю родную землю. _____

J lubey rodnyj kraj. _____

I love my native land. _____

Підкресли речення, записане рідною мовою.

2. Прочитай текст. Визнач його тему і мету.

Найбільше і найдорожче добро в кожного народу — це його мова. Ота жива схованка людського духу, його багата скарбниця, в яку народ складає і своє давнє життя, і свої сподівання, розум, досвід, почування.

(Панас Мирний)

Склади висловлювання про мову, скориставшись змістом тексту.

Мова — _____

Мова — _____

Мова — _____

3. Прочитай вірш. Підкресли речення, що виражає головну думку твору.

ЯКИЙ ДОЩ?

Дощик крапав, моросив,
припускав, гримів, косив.
Як з відра, лив, шумував,
барабанив, трави м'яв!
Дощ сліпий і заливний,
невтихаючий, грибний,
обложний, висячий,
сонний, млявий і ледачий.

Як стіна, прямий, стоячий,
і холодний, і гарячий,
а іще і громовистий,
веселковий, променистий,
паралелями і в сітку,
а при вітрі — навіть в клітку.
Дощ в природі не один —
для людей і для рослин.

(За О. Григор'євим)

Випиши з тексту

слова-дії дощу: _____

слова-ознаки дощу: _____

4. Прочитай вірш. Який настрій він навів на тебе? Чому?

ЖОРЖИНИ

Уже і вересню кінець,
настали дні холодні.
До нас, я чула, морозець
прийде вночі сьогодні.
Впаде на луки, на гаї,
побілить лист на вишні...

Погасить сонечка мої —
в саду жоржини пишні.
Та я морозцеві тому
не дам жоржин стоптати:
на руки ніжно їх візьму
і понесу до хати.

(М. Познанська)

Випиши слова, які

звучать пестливо, тепло: _____

викликають почуття смутку: _____

вжиті в переносному значенні: _____

5. Доповни ряди прикметниками.

Жоржина червона, рожева з крапочками, синя,

Пелюстки ніжні, оксамитові, видовжені, кучеряві,



Серединка золотиста, велика, _____

Стебло міцне, довге, _____

Листки темно-зелені, овальні, різьблені, _____

Усно склади художній опис жоржини.

6. Прочитай текст. Виділені слова заміни словосполученнями з дужок, поставивши їх у відповідну форму. Утворений текст запиши.

Вечоріло. Небо *потемніло*. На ньому з'явилися зорі. *Затих* вітерець. Листочки перестали *шелестіти*.

(Вкритися таємничим чарівним килимком, засвітилися золоті ліхтарики, розповідати свої захоплюючі історії, улягатися спати.)

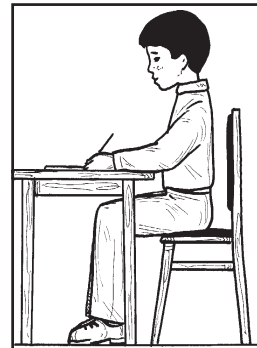
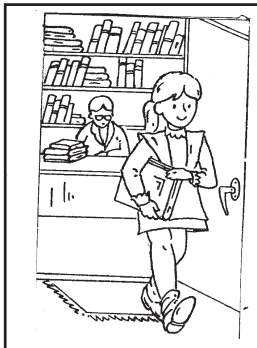
7. Перевір написане.

8. Робота над помилками.

УРОК 2. УСНЕ І ПИСЕМНЕ МОВЛЕННЯ. ГОВОРИМО–ЧУЄМО, ЧИТАЄМО–ПИШЕМО

1. Розглянь малюнки.

У яких випадках використовується усне мовлення, а в яких — писемне? Чому?



2. Прочитай. Поміркуй і запиши відповіді на запитання.

а) У класі підводять підсумки конкурсу на кращий твір. Що доречніше зробити: розповісти про зміст найцікавіших робіт чи прочитати їх вголос? _____

б) Тобі дали опис правил цікавої гри, в якій беруть участь двоє гравців. Ти хочеш пояснити правила своїй молодшій сестрі, щоб пограти з нею. Як ти це робитимеш: прочитаєш записані правила чи перекажеш їх, демонструючи окремі фрагменти? _____

3. Прочитай обидва тексти і порівняй їх.

ЖУРАВЛІ ЛЕТЯТЬ

Журавлі летять, курличуть,
шлють останнє “прощавай”,
літечко з собою кличуть,
забирають в теплий край.
Ой, як жалко мені літа
і журавликів моїх!
Та не буду я тужити,
бо весною стріну їх.

(М. Познанська)

ЖУРАВЛИК

Восени хлоп’ята знайшли в кущах журавля. А в журавля було поранене крило. Хлоп’ята принесли журавлика в село. І вони довго лікували хворого журавлика. І журавель видужав.

Виправ помилки у тексті “Журавлик”. Виправлений текст запиши.

4. Склади оповідання на тему “Як відлітають пташки”.

5. Перевір написане.

6. Робота над помилками.
